

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethetnek: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-törvényszék szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: 5t hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérlegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bocsán: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppell Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt. Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Földutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitási sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft o. é.

Félre 6 frt. o. é. Évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

Az előfizetés minden hó 1 és 15-ké-
től megújítható.

A „Kolozsv. Közlöny“
szerkesztősége.

Hétfalusi magyar és román bajok.

Előbbi közleményeink kiegészítésül bátor-
kodunk még némelyeket elmondani a szives ol-
vasó figyelmét Hétfalu és Brassó közt folyó,
elmérgesedett bajok és heves küzdelmek felé
erelni. Tesszük ezt azon czélból is, hogy
Brassó ma-holnap bűnbánólag lássa át a mult és
jelenben elkövetett bűntudatát s irigyeit meg va-
taha a szép magyar hazában vele együtt lakó ma-
gyar és román lakosság elnyomása és megfojtá-
sától.

Mely hallatlan erőszakkal kebelezte határa-
hoz 1852-ben Brassó városa Bácsfalu és Türkös
„Szárzatómós, Szuszaj, Csaplya“ erdő, legelő és
kaszáló örökös birtokait, már tudjuk az előbbie-
ből, de azt alig hiszi el valaki, hogy a hatalmas-
kodó város öngyilkosságot is követelt a két köz-
ségtől, mitől minden józan eszű és érző szívű, e
vidék területét és birtokait igen jól ismerő mol-
nárok, tömösi vármegyei lakosok visszabozdadtak.
Nem elég, hogy karhatalommal elrabolta a rop-
pant területet, hanem azt is merészelt már köve-
telni, hogy hamis határfelmérési jegyzőkönyv,
mint helyes a két község előjárósága által rögtön
alá irattassék. Ily idegen vagyonnal tele tömött
hamis jegyzőkönyv aláírása egy jelentős volna a
hazáruulással, mit hangosan tilt az igazság, e nép
jelene és jövője, az utódok fenmaradásának alap-
feltétele.

Az aláírás megtagadtatott. S mi történik?
Ha nem használ szép szó — gondolá Brassó ma-
gában — majd megpuhítja a nyakcsakat 12 fey-
veres katoná. Türkös ingadozni kezd s kész az
erőszak előtt meghajolni, mert előjárósága egyik
tagja Brassó városa malmára hajtá a vizet — vaj-
ha a mostaniakban már valahára józanabb szellem,
a há pásztor szelleme után fel satorfáját! — a
másik ingadozó nádszálként hajlongott a hivatala-
ban tamogató kegyur derűje vagy boruja szerint.
Bácsfalu hű maradt muljához dacára annak, hogy
Brassó városa mindig szelidnek, műveltnek, a töb-
bi hat falunál kitünőbbnek híresztelte s dícsérget-
te. Bácsfalu egyedül maradt a küzdelemben. Jó-
nás András, akkori bíró négyülést hív össze s e
kérdést teszi fel az executiókép ott álló katonák
előtt: „Aláírjuk-e Brassó jegyzőkönyvét, melybe
minden jog és több ízbeni protestálásunk ellenére
milliókat érő birtokaink is befoglaltnak, melye-
ket őseinktől öröklöttünk, mindaddig szabadon
használtunk, birtoklásunkat eddig soha senki két-
ségbe nem vonta, vagy pedig engedjünk az erő-
szaknak, míg isten könyöröl rajtunk s megerősülő
nemzetünk s az igazság győzedelme által ép határ-
területünk birtokához jutunk? És a nép felzug,
hogy inkább éhezik és rongyoskodik és executiót
tart, hogysem az övéből csak egy talpalatnyit is az
ugyis roppant terjedelmű brassói határhoz át-
engedjen.

A katonák három egész hóig növelik a sze-
gény közseg egyes lakosai sirlmát és nyomorát,
mert hazról házra kellett őket tartani, még olyan
szegényeknek is, kiknek nem volt annyi életmük,
hogy az ép gyomru vitézeket kielégítsék. A sze-
gényes étel ha nem izlett: követeltek fejénkint reg-
gelre egy fél huszast, szintannyit vacsorára, dél-
ebédre pedig egy egész huszast. A nép sirt, türt,
remelt, de nem látva semmi segítséget, kezdett bé-
keletelkedni, mert nem volt miből tartani tovább
az executiót, hiszen nem oly rég mult 1848 és 49
midőn e közönségek annyit szenvedtek. Brassó

vasmarka nem fágult, szíve nem ismert irgalmat.
Panasz panaszra ment a tanácshoz, de itt csak e
válasz vala hallható: „Vagy aláírni, vagy executiót
tartani!“ A bácsfalvi előjáróság a kérelmet
sorsnak engedve egy kérelemben kijelenti a ta-
nácsnak, hogy kész az erőszaknak engedve, több
inség és siralom, kikerülése tekintetéből óvástétel
mellett aláírni, kegyeskedjék, tehát Bácsfalu nya-
káról elvenni a dícsőbb, czélokra hivatott vitézeket.
A tanács vissza dobta a kérelmet azon megjeg-
zéssel, hogy egy újabb, illedelm ebbben készitendő
kérelem nyujtassék be, melyben sanyargató execu-
tióról ne legyen egyetlen betűvel is említés téve.
És ugy lett, a kinzott nép ismét szabadabban lé-
legzett.

Daczára ez óvástételnek Brassó marhanyája
ellepi a két község elvett legelőit, de Szoczván,
hosszafalusi járási biztos, tüzesvérű ruthén hivatal-
nok, a hétfalusiak meleg pártfogója bátorítására a
tényleges birtoku nép által a brassói határra visz-
szaszorítatik s azóta nem is volt többé megtámad-
va a két község legelője. Nem így erdeje. Brassó-
nak türkös haszonbérője 1870. innen 200 öl
fenyőfát vágatott, s tovább is folytatta volna e
jogtalanságot, ha Pávai ügyvéd meg nem állítja ez
új földesuri gazdálkodást.

Elhallgatva a többi hétfalusi községek zaklat-
tatásait, csak e két község költséges perlekedései
és a megfojtatás elleni küzdelmei után itél meg te
magad szives olvasó: dícsékedhetik-e még hetykén
kulturmissziójával Brassó városa, mely még mindig
gazdagon tejjel téhennek használja Hétfalut, mely-
nek iskoláira városi pénztárból soha egy árva fil-
lert sem áldozott, tanuló fiainak ösztöndíjt nem
adott, de sőt irigy szemmel nézte mindig nemzeti
emelkedését s iparkodását. Csak egy adatot emli-
tünk meg a többiek közül. Midőn gróf Mikes Be-
nedek száz új frtot ádazokozt 1863-ban a hosszú-
falvi felső népiskolára, így gúnyolódik a Kr. Zei-
tung: „Der Herr Graf Mikes hat mit seiner Wid-
mung zu einer höherer Schulanstalt ihnen (den
Siebendorfer Ungarn) nur die Köpfe verwirrt.“ S
lam dacára ez időtlen pótfeszékedésnek, hálá az
egy hazafiak buzgalmanak s kormányunk bölcs
gondoskodásának s ide fordult figyelmének, ma áll
a két osztályu tanintézet három tanárral!

S mit követelt el Hétfalu ellen a brassói tör-
vényészek 1873. június havában? Ellenére az 1871.
53 törvényozikk 82. §-nak azon ítéletet mondja
ki, hogy Brassó a nyertes és nem Hétfalu, e sze-
rint tehát Brassó tulkapasai igazoltak volnának.
Hétfalu rögtön egy 14 tagból álló küldöttséget
meneszt a törvényészeki elnökhöz a határozat kiké-
rése végett, mi azonban írásbeli folyamodásra is
kerekén megtagadtatott. Maga Brassó, az 1873.
évi Brassó, nem bir, nem akar, nem tud a fenforgó
perügben más ítéletet hozni, mint a régi Brassó.
Régi szokásai természetétől váltak s ha Maros-Vá-
sárhelyt és Budapestet is szász Brassó non possu-
musját vallják: tegye le Hétfalu minden fegyverét
s tanuljon megélni a morzsákkal, melyek „jurok“
asztaláról hullanak. De hisszük, másként van
ez megírva s Hétfalu épen oly joggal akar élni és
létezni mint Brassó élelmes városa! B.

Legújabb táviratok.

Berlin, sept. 10. A „Prov. Cor.“ kiemeli,
hogy Franciaország Thiers sikerteljes politikája ál-
tal oly állapotba jutott, hogy kötelezettségeinek
nem remélt gyorsasággal elegendet tehetett. Németor-
szág immár teljes nyugalommal és elfogultatlansággal
tekintheti Franciaország belviszonyainak kifejlő-
dését. Minnél erősebbek és megbízhatóbbak a né-
met birodalom biztonsága iránt nyert kezességek,
annál őszintebbek kívánataink, hogy Franciaország
valódi rendre és szabadságra jusson el, és a világ-
békét megszüldíteni segítsen.

Zágráb, sept. 10. A bosnyák tartományi
krományi kintitá területéről a horvát és szerb ellen-
zéki lapokat.

London, szeptember 10. Egy 5 millióval
rendelkező konzorcium veszi át Szerbia nyilvános
építkezéseit.

Értesítés

Kolozsvárt, a belvárosi Fröbel-intézet-
ben az 1873/4 tanév kezdetével megnyitandó
„Gyermekerti nevelő-képezde“
iránt.

A kolozsári belvárosi Fröbel-intézet igazg.
választmánya az intézeti szabályok második pont-
jában czélul tűzte ki ezen intézetet gyermekker-
te-nevelőket (gyermekkertésznőket) képző intézettel
egybekapcsolni.

Ilyen intézetre nálunk kiváló szükség van. A
gyermekkeretek hazánkban gyorsan szaporodnak,
az erdélyi részekben létező városok is élénk tevé-
kenységet fejtenek ki ily intézetek létesítése czéljá-
ból; Fröbel Frigyes természetszerű, a modern pæ-
dagogia követelményeinek megfelelő fejlesztő rend-
szere ma már ugy a jelesebb pædagógok, valamint
minden művelt ember által nemcsak a legmelegeb-
ben üdvözöltetik, de ezen rendszernek a kisdéd-
vadásban, népiskolákban és családi körökben meg-
honosítását a közügyek legjelesebb bajnokai tették
föladatukká. A művelt szülők, kivált oly helyeken,
hol gyermekkeretek nem léteznek, égnak a vágytól
oly nevelőket alkalmazhatni családi körükbe
gyermekkeik mellé, kik Fröbel nevelési rendszerét,
ugy, a mint azt Fröbel és szerzőien gondolkodó kö-
vetői a kor követelményeirez idomították, ismerik
s e téren gyakorlati képzettséggel bírnak.*) A
Fröbel-féle gyermekkereteknek s általában Fröbel
nevelési rendszerének ezen öröndetes terjedése föl-
hívja tehát ezen ügy barátait oly intézkedések téte-
lőre, melyeknek üdvös eredménye leendő, hogy ha-
zánkban a megnyitott és megnyitandó gyermekker-
tek, valamint a művelt családok nem kénytelenit-
tessenek a jövőben külföldről hoztatni Fröbel rendse-
rével ismeretes nevelőket.

Másfelől szükségessé teszi a gyermekker-
te-nevelő-képezde megnyitását azon óhajítás telje-
sítése is, hogy a művelt, de szegényebb sorsu
hölgyek számára nemcsak tisztességes, de hivatá-
suknak leginkább megfelelő munkakör tartassék
készen. Ezekre még hazánkban azon jó csalá-
dokból származott leányok száma, kik nem tudják
mihé kezdenek, hogy ne kénytelenitessenek szü-
lőik kényére, vagy a sokszor annyira panaszos
kegyelem-kényerre szorulni. Az állam által létesít-
tett 4 tanító-képezde csak keveseknek nyujt al-
kalmat arra, hogy a nőket kiválóan megillető élet-
pályák egyikén, a tanító pályán, jobb jövőt ta-
láljanak; ezen képezdekből nagy az igény, hosz-
szu a tanfolyam s ha végre a tanítvány megnyerte
a tanító oklevelet, a jó ég tudja, meddig kell
állomásra várakoznia, mert — fájdalom — mi va-
lószerűleg sokáig jutunk el oda, hogy legalább a
leányiskolákban nő-tanítók alkalmazásának szüksé-
gességét belássuk. Ellenben a gyermekkereteket s
általában a kisebb gyermekek nevelését józan gon-
dolkodásu ember csak is nők kezébe helyezendi,
mert azzal már minden művelt egyben tisztában van,
hogy a 6 éves koron alóli gyermek nevelését czél-
szerűen csak a nők intézhetik, kik erre a természet
által hivatvák.

Végre szükséges ily képezde azon művelt nők
számára is, kik nem szándékoznak ugyan a neve-
lő pályán ex professo működni, de a kik tudják
azt, hogy a nőknek van egy dícső, mindenneknél
dícsőbb hivatása s ez: saját gyermekeit jól ne-
velni.**)

Mindezen okokból a kolozsvári Fröbel-inté-
zet igazgatósága, addig is, míg a választmány egy
e czéla szolgáló külön épületről, benlakásról stb.
gondoskodand, a gyermekker-ter-nevelő-képez-
det Kolozsvárt, a Fröbel-intézet czélszerűen föl-

*) A kolozsvári Fröbel-intézet igazgatójához szá-
mos levelek érkeznek alkalmas nevelőnek ajánlása vé-
gett. A külföldi gyermekker-ter-nevelő-képezdek tanítványait
messze földre, a többek közt hazánkba is, aránylag je-
lentékeny évi-díj mellett szerződtetik. A góthai képezde-
ből, például, a múlt évben végzett 64 tanítvány minde-
nye el lett helyezve nyomban a képesítési vizsga letéte-
le után. Ezek közül többen előkelő ur-házakhoz, teljes
ellátáson kívül, 400 — 500 tallér évi fizetéssel szer-
ződtettek.

**) A némethoni gyermekker-ter-nevelő-képezdebe szá-
mos művelt és vagyonos szülők csak azért járatták fel-
nő leányukat, hogy ezek itt a kis gyermekek nevelés-
módjával megismerkedve, egykor „jó anyák“ legyenek.
Ez olyan luxus, a mely előtt tisztelettel kell meghajolni.

szerelt helyiségében (Belmagyar utca 38. sz.) f.
évi október havában megnyitandja. Gondoskodni
fog az igazgatóság alkalmas tanerőkről s általában
mindent elkövet a czélból, hogy a megnyitandó in-
tézet hivatásának teljesén megféleljen.

Az intézet programja a következő:

1. Rendes hallgatókúl fölvételnek oly nők,
kik 16-ik életévüket betöltötték, végeztek a felső
népiskolai tanfolyamot s jó erkölcsi bizonyítványt
mutatnak föl. A tanodai bizonyítvány, kivételes ese-
tekben, fölvételi vizsgával pótolható, kívánatra a tel-
jes egészséget tanusító orvosi bizonyítványt is be
kell mutatni.

2. A tanfolyam egy évre terjed. Kezdődik
október elején s befejeztetik szeptemberben.

3. A tanfolyamot szorgalommal végzett tanu-
lók képesítési vizsgára bocsáttatnak s ha ezt jó ered-
ménnyel leteszik, a gyermekker-ter s házi nevelő-nő-
ségre oklevelet nyernek.

4. Oly hölgyek, kik, mint rendkívüli hallgatók
kivánják a tanfolyamot látogatni, bármikor fölvé-
telnek, de ezek vizsgára nem bocsáttatnak.

5. Tanítatnak a következő tantárgyak: ma-
gyar- és német nyelvtan, kapcsolatban fogalmazási
gyakorlatokkal: gyermekisme lelektáni és anthro-
pologiai irányban. Neveléstan különös tekintettel a
kisdédok nevelésére. Fröbel foglalkoztató rendse-
rének módszertana. A beszéd-értelemgyakorlatok
módszertana s ezzel kapcsolatban terményrajz, ter-
mészettani, alaktani és földrajzi ismeretek közlöse.
Ének, rajz, kézi-munka s végre minél több gyakor-
lati foglalkozás az intézet gyermekker-ter osztályában,
esetleg az elemi iskolában; megjegyezven, hogy
azok, kik az elemi-oktatás terén is elegendő gya-
korlottságot szerzendnek, ezen képességük bizonyít-
ványukban kiemeltetik.

6. A tandíj az egész tanfolyamra 50 frt, mely
összeg két egyenlő részletben, előlegesen fizeten-
dő.**) Benlakás és étellemezés az intézet jelenleg még
nem nyujthat, azonban kívánatra jó családoknál ol-
csó és tisztességes lakás és étellemezés nyeresé iránt
az igazgatóság készséggel közbejárand. Van remény
néhány növendék ingyen szállás- és étellemezés-
hez juttatására is. Államsegély nyeresé esetén
szorgalmas tanulók a tandíj fizetése alól fölménet-
nek, sőt ösztöndíjakban is részesíthetnek.

7. Hatóságok, egyletek magánosok részéről
gyermekkeretek létesítése, berendezése s alkalmas
gyermekker-ter nevelőnk, esetleg házi nevelőnk
ajánlása ügyében érkező levelekre az igazgató gyor-
san és kimerítőleg válaszol. A bejelentett állomások-
ra az intézet végzett tanítványai, képességeik mérve
szerint, ajánlatni fognak.

E program alapján fölhívjuk mindazon nő-
ket, kik a kis gyermekek nevelésére hajlammal
bírnak, kik e szép pályáján az emberiség ja-
vára munkálkodni s maguknak biztos jövőt
szerezni óhajtanak, valamint azon művelt höl-
gyeket is, kik saját családi tűzhelyükön óhajt-
ják Fröbel nevelési rendszerét alkalmazni, hogy
a tanfolyamban részvétel végett alólírothtál sze-
mélyesen, vagy levél útján mielőbb, mindenestre
azonban f. évi október 10-ig jelentkezni szivesked-
jenek.

Kelt Kolozsvárt, 1873. é. sept. hó 10-én.

Szabó Endre,
a kolozsvári Fröbel-intézet igazgatója.

A közép-ázsiai viszonyok.

Az ujabban érkezett hírek Közép-Ázsiából
oly természetűek, hogy ha azoknak csak fele is
igaz, Ázsia ezen részén nagy bonyodalmak követ-
keznek be legközelebb. De e hírek annyira ellen-
mondók, hogy nem tehetünk jobbat, mintha azokat
olvasóink előtt némi összefüggésbe hozzuk egymás-
sal, hogy így az ottani viszonyokkal egy kissé
megismerkedvén, minden táviratnál tájékozhasák
magukat. S ha előadásunkat Kínával kezdjük meg,
ez onnan van, mivel e birodalomnak nyugati része
szinte közép Ázsiához tartozik, s a „hit védelme-
zőjének“ egy legközelebbi szentpétervári távirat
szerint azon ujjab intencziója, hogy a Yarkand
és Kasgar tartományokat elszakítsa Kínától,
nagy bonyadalmakat idézhet elő Közép-Ázsiában.

**) A némethoni e nemű képezdek tandíja sokkal
magasabb, Góthában 60 tallért, Münchenben 100 frtot
fizetnek egy évre.

Yunnanban a fölkelés nem rég veretett le, vagy legalább is leveretnek kell tekinteni, miután magát a fővárost is elfoglalták a kínai császári katonák. A szulián, a fölkélek vezére mérget vett a legveszélyesebb pillanatban, de még mielőtt meghalt volna, lefejeztetett. Feje mézbe téve vitetett Pekingbe. A fővároson kívül az újabb hírek szerint csak két jelentéktlenebb hely maradt a fölkélek kezeik között, s ezek közül is az egyik már-már a császáriak hatalmába került. Egy francia expedíció elment a fölkélek közé is s azok által nagyon jól fogadtatott, és ez expedíció tudósításából kiemeljük a következőket: Talifu város, a fölkélek gyűlőhelye árulás folytán január hónapban foglaltatott el. A fölkélek egy része a császári hadsereget által majdnem egészen tönkretett, a másik rész pedig megadta magát. Ez egyenlenséget onnan támadt, hogy a fővezér Leontzmay még 1872. augusztus havában meggyilkoltatott tisztjei által, s a gyilkos magához ragadta a hatalmat, de ez ügyellenül vitte a hadműködést s így nemsokára mellelte föltűnt Mongtsze, ki egy darabig harozott a császáriak ellen, de azután minden csapattal együtt meghódított ellenfele előtt.

Most már két vagy három kisebb helység van a még küzdő fölkélek kezeiben, de ezek is ostrom alá vétetnek, s miután a francziák ágyukat is adtak a császáriaknak segélyül, nem soká tarthatják magukat. De a francia expedíció főcélja volt elváltatni a kínaiakat, kik féltékenyek minden új kereskedelmi vonalra, s csakugyan sikerült is a francziáknak egy új kereskedelmi vonalat föllátni, miáltal csöndesen ugyan, de megelőzték az angolokat. Már azon körülmény, hogy a kínai hadvezérek rendelkezésére bocsátotta az expedíció tüzéségét, mutatja, hogy nagyfontosságú terveik vannak e tartományban s az igaz is, hogy e kereskedelmi út Khinába sokkal kedvezőbb, mint a régi karaván út Bamotól Yunnanba, mely utat pedig most az angolok akarják mindenképpen járhatóvá tenni.

De bármennyire verettek is le a fölkélek, a mohamedán lakosság igen aggasztó magatartást mutat, s Pekingbe érkeztek táviratok, melyek szerint Kan-suhban ismét fegyvert ragadtak a mohamedánok.

Ha innen figyelműket a tulajdonképeni Közép-Ázsia felé fordítjuk, akkor azt látjuk, hogy az angol misszió Kasgar felé már megindult és a „hit védelmezőjének“ követte, Jakub Bey már elhagyta Konstantinápolyt. Jakub Bey egyiptomi gőzzel ment Alexandriába, hogy onnan a suezai csatornán át menjen Bombayba. Ez utazás következménye egy távirati tudósításnak Simlából, az indiai kormány nyári székhelyéről, mely táviratban a követnek tudtára adatik, hogy a kasgari misszió feje: Forsyth már elindult Mari felé, s ott fogja bevárni őt. Az indiai kormány tehát siettetni akarja a missziót, hogy megelőzze a kínaiakat Yarkandban és Kasgarban. Egyelőre teljes egyetértés látszik a kasgari és konstantinápolyi udvar között, ki nagy fontosságu a közép-ázsiai viszonyok jövő alakulására nézve, mert a mohamedán államok magatartásától sok függ egy Oroszország és Anglia között Ázsiában kiütendő konfliktus alkalmával. Egy indiai lapban Kasgar határáról a következő megjegyzésekkel kísérik a konstantinápolyi utazást: Jakub khán, a „hit védelmezőjének“ unokája titkos ellenségeskedésben áll a Konstantinápolyba küldött Jakub beggel, mert az a múlt évben majdnem lefejeztette Jakub khánt Kasgarban, s csak gyönyörű neje könyörgéseinek köszönheti, hogy feje vállai között maradt.

Jakub begnek leghőbb vágya, hogy „a hit védelmezőjének“ ismertessék el, de a közép-ázsiaiak az ismerésre csak akkor hajlandók, ha ő Konstantinápolyból a szultántól az illető ferment magával hozza. Egy korábbi alkalommal Jakub khán nem tudta a szultánnal kieszközölni a ferman elnyerését. Ha most Jakub begnek sikerült a szultánt engedékenységre bírni, akkor minden turku-

mánt s kínai mahomedánt zászlója körül gyűjthet, s egy óriási vallási hadsereg fölött fog rendelkezni, Közép-Ázsiának de facto pápája leendő, mi pedig dicsvágyának legmagasabb célja. Azon gazdag és fontos ajándékokból, melyeket a szultán küld Kasgarba jótis, lehetőséget is következtetni, meglehet például, hogy az utóbbi esetben csak arra való az ajándékok, hogy a ferman megtagadásának keserű adagait megédesítsék.

Anglia előtt a „hit védője“ nagyon fontos személy, mert nagyon jó segítség lehet Oroszországnak, akár Khina ellen, s mindazon törzskari, tűzeri és mérnöki tisztek, kik Forsythet kísérik, azon célból mennek vele, hogy a hit védelmezőjének tanácsosai szolgáljanak minden hadügyi és honvédelmi kérdésben. E missziónak eredménye mindenesetre nagyon érdekes lesz.

Nem kevésbé fontos — vagy a jelen pillanatban talán fontosabb — Afghanistan helyzete, hol nevezetesen események akarnak kitörni. Az emir küldöttje még mindig Simlaban van, s az indiai lapok egymás után hoznak tudósításokat egy második politikai ügynöknek, Macuabnak küldetéséről, kit tizenkét angol tisz kísért Kabulba. Hogy az emir küldöttjei minő indokból vannak jelenleg Simlaban, az iránt a legellentesebb hírek keringenek. Az emir, — úgy látszik — kétértelmű ázsiai politikát űz, mint a „hit védője“, ki egyidejűleg Indiába és Szent-Pétervárra küld képviselőket. A jelenlegi politikai helyzetéről Kabulban az indiai lapokban a következőket írják: Azon hír, mely június végén terjedt el Kabulban hogy Jakub khán, az emir fia és Herat kormányzója a persa hadsereget tartatnék vissza mint fogoly, úgy látszik csak politikai okokból költetett. Jakub khán — mint nagyon jól tudja van Indiában előzően barátságot mutatott Kaufmann tábornok iránt, mindazonáltal igen óvatosan járt el mindenben, nehogy magát kompromittálja. Közel egy hónapja egy titkos szerződés is kötött Jakub khán és Kaufmann tábornok között. Maga az emir nagyon népszerűtlen, s Jakub khán gyengeségei miatt gyűlöli is őt. Az egyedüli kötelek, mi az apát a fiúval összetartja, az oroszokkal való barátság szükségessége. Az emir nagyon simogatni fogja a brit oroszán sörényét, s míg jobb lábával az angolokra támaszkodik, bal lábával Jakub khán közvetítésével az oroszok mellett van, úgy hogy bármely esetben is szövetségessé bir. A mi azonban Jakub khánt illeti, ő nem játszik kétszínűt, mert meg van győződve, hogy Anglia az emir és az indiai alkirály közötti értekezleten kötelezte magát, hogy Angliában Abdullah khánt az emirnek második fiát fogja trónörökösnek elismerni. Jakub khán tehát Angliától nem vár segítyt, s egészen Oroszországnak támogatásában van minden reménye. Jelenleg nagyon zavarosok Afghanistan belső viszonyai. Jakub khán erőlyes magatartása áll otthon, s bátorsága és hősiessége által a csatatéren, minden párt becsülését és tiszteletét kivívta magának, s atyjának az indiai alkirályllyal való összetalálkozás előtt úgy tekintették őt, mint leendő trónörökös.

Egy másik indiai lap kabuli levelében az ottani helyzetről a következő jellemzést találjuk: az emir ismét a brit kormányhoz fordult Indiába, s azon tudósítást hozta, hogy az orosz hadsereg Afghanistan határától 40 mérföldnyire van, s egy nemsokára bekövetkezendő támadástól lehet tartani. Az emir tehát segítyt és támogatást kért pénzben és hadseregben. Mondják, hogy az emir felszólította az indiai kormányt arra is, hogy Dsyalabadban és Kabulban minél több tábort állítson fel, ez által elijesztendő az orosz hadsereget. A közvélemény ez utóbbi pontra nézve eltérő Kabulban. Némelyek nem szeretik, hogy az angolok a főváros mellett fognak táborozni, mert félnek az 1842-ki tragédia ismétlődésétől, mások pedig Kabulnak az angol csapatok általi megszállásától nemcsak nem félnek, de sőt kívánják az angol kormányt, melyet többre becsülnék, mint a jelenlegi zsarnokoskodó uralkodót.

E tudósításokból látszik, hogy az izgatottság Afghanistanban nagy, s Angliának aggodalmi is vannak. Azt hisszük, hogy a csapatok föllátnása Brit-Indiában némi összeköttetésben áll ez aggodalmakkal. Az egyik trónkövetelő Abdul Rahman khán már régen orosz táborban van, a másik Jakub khán szintén az oroszok barátságát keresi, seztigen fontos körülmény, főleg azért, mivel Jakub khán jelenleg Herat kormányzója s így Afghanistan kulcsai kezei között vannak.

Különböben az oroszok hadtesti mozgásairól a következő tudósítások fekszenek előttünk; Mohamed Ullam khán, Turkestan kormányzója írja, hogy Hazzar Usp erőd és város, mely Khiva közelében van s hová Urgandsi királya menekült, az oroszok által elfoglaltatott és a király megfutamodott. Az erőd nagyon erős volt, s bevehetetlennek tetszett, de az urgandsiak nem voltak oly erősek, hogy az orosz hadseregnek ellentállhattak volna s így megadták magukat. Urgandsi királya alvezérét küldte az orosz táborba, hogy ott alkudozásba bocsátkozzék, de az orosz tábornok nem engedett semmit, s ezért a király megfutamodott, hadserege pedig megadta magát. E hír egy másik tudósításban Bocharából megerősítést nyer; e tudósítás így szól: Midőn Urgandsi elestéről a hír Bocharában érkezett, az erőd ágyui megdőrdültek, s a város kivilágított. A kokandi khán követte Bochara királyának példáját. Mondják, hogy két orosz tisz és egy orvos Merve mentek, hogy követeljék a rabszolgák eltörlesztését, s fenyegetőztek, hogy ha Merv hatóságai nem engednének e követelésnek, orosz csapatok fognak khivából érkezni, hogy a rabszolgákat eltöröljék. Mindezekből látszik, hogy az oroszok nagyon szeretnek terjeszkedni Közép-Ázsiában, s még Khinában is nagyon félnek az oroszok hatalmától, a mint kitűnik ez egy kínai diplomátának következő leveléből: Emihezhetik ön hogy Li-hung-tsang alkirály nem régen kapott parancsot, hogy 30,000 emberrel Kausuhba menjen a mohamedán fölkélek leverésére. De a kínaiak joggal mondják: valóságos ellenségünk nem más, mint az orosz. Nem régen érkezett azon hír Pekingbe, hogy Kausuhba bevonult az orosz hadsereg és már a fölkélekkel alkudozik, legalább ezt lehet következtetni azon tényből, hogy Barbas orosz alezredes több tisz kíséretében a fölkélek vidékén jár és ott tanulmányozásokat tesz.

E tudósításokból látszik, hogy Közép-Ázsiában nemsokára oly fejlődést vehetnek a viszonyok, hogy azok folytán Oroszország és Anglia nem élhetnek többé együtt barátságosan.

Külföldi hírek.

Páris, sept. 10. A „Teps“ állítja, hogy a minisztérium meggyőződve a monarchia visszaállításának lehetetlenségéről, elhatározta Mac-Mahon meghatalmázásának 5 évre leendő meghosszabbítását indítványozni, azután a tvajvaslatokat a fenntartás és szervezése szempontjából átvizsgálja.

Verdun kiürítése elkezdődött és vasárnap vagy hétfőn be lesz fejezve. A kiürítés a legnagyobb rendben megy végbe.

Mac-Mahon elnök 6-kán délután hosszas értekezletet tartott Chanzy tábornok algiri kormányzóval, s a belügyminiszterrel. Az Algirra vonatkozó kérdés legközelebb hihetőleg megoldást fog nyerni.

Az angol minisztériumról a „Globe“ azt a hírt közölte, hogy Gladstone a jövő parlamenti ülészek alatt oly költségvetést fog beterjesztetni, melyben a 6.000.000-ra menő jövedelmi adó eltöröltetik. Némely angol lap komolyan veszi ezen hírt s úgy foglalkozik vele; a „Standard“ ellenben kételkedve szól róla s azt hiszi, hogy Gladstone inkább megkíszereli a jövedelmi adót, csak hogy a demokráta államlérfiak kedvencz tervét, a fogyasztási adó megszüntetését elérhesse.

Mint a „Spener. Ztn.“ biztosan közli, az olasz király Berlinbe érkezésének időpontja sept. 22. van tűzve.

A válság Madridban nem okozott rendtelenségeket. 5-én egy kevés izgatottság nyilvánult s némely csoportok alakultak a cortes-gyűlés palotája előtt, azonban csak maguktól szétszórtak. Az ayuntamiento s az önkéntesek egy külön értekezletben elhatározták, hogy a cortes-gyűlés határozatait támogatni fogják. Ama hajdani párt főnökök, kik Madridból múlt februárban eltávoztak, oda egymásután visszatérnek. Martos már visszatért. Figuerast várják, Serano tábornagnak Biarritzból Madridba kelle elindulnia. Sőt azt mondják, hogy az utóbbi Castelar által az éjszaki hadsereg főparancsnokává fog kineveztetni, hogy a cataloniái seregnél Concha Manó bt. lenne a főparancsnok, s hogy mindketten Espartero tábornok alá rendeltetnének, ki generalissimus címet viselne. Azonban e hírek még megerősítésre várnak.

A „Nazione“ azt állítja, hogy a király f. hó 16-án fog elutazni, f. hó 21-ig Bécsben s f. hó 26-ig Berlinben fog mulatni, s erre visszatérteben Vilmos császárt Badenig kísérendi el.

Róma, sept. 10. Az összes szabadelvű lapok örömeiket fejezik ki a király bécsi útja fölött, megdicsérik a ministeriumot e külpolitikai tény miatt és élénk rokonszenvüket fejezik ki Austria-Magyarország és Németország uralkodói és lakosságai iránt. A lapok hiszik, hogy a három hatalmasság egyetértése állandó békére fog vezetni; végül erősítik, hogy e politika folytán az ellenzék több tagja a jelenlegi ministeriumhoz fog csatlakozni.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, sept. 12.

— **Hátralékban levő t. előfizetőinket kérjük, méltóztatassanak az illető összegeket hozzánk mihamarább beküldeni.**

A „Kol. közl.“ szerkesztősége.

— **Sz. 4238** — 1873. A városközségi t. képviselő testület által a cholera-járvány idejére kiküldve volt járvány bizottság f. hó 6-ról 281 — 1873. chol. bizott. sz. alatt e tanácshoz intézett s mai napon vett tudósítása szerint, miután városunkban s a városi hatóság alatt álló Felek községben a cholera járvány megszüntnek tekinthető, minden a cholera járvány miatt tett megszorító intézkedések megszüntetése, s illetőleg ez alapon, az iskolák megnyitása, a halotti harangozás és gyászzené, valamint táncvigalmak és nyilvános előadások hatósági engedélyezése ellen, irt bizottság részéről a járvány szempontjából nehézménye nem merülve fel: tanács hivatva van felkérni t. cz. lapszerkesztőséget, miszerint a közönség tájékozása tekintetéből, jelen hiv. értesítést, becses lapjában az újdonságok rovatában díj nélkül szíveskedjék közlé tenni. Szab. kir. Kolozsvár város közigazg. tanácsától, sept. 10-én, 1873.

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

— **Iskola megnyitás.** Városunkban a cholera teljesen megszűnve, a városi tek. tanácsot kiadva engedély folytán, van szerencsém értesíteni az érdekelte szülőket s illetőleg gyámokat, hogy városi polgári iskolánkban, amelybe már 4 osztály van beállítva, az 1873/74-ki új tanévben a rendes tanítás f. hó 22-én veendi kezdetét. Ezt megelőzőleg a beiratások f. hó 18-, 19- és 20-ik napjain d. e. 9 — 12 óráig az intézeti helyiségben (külső tordautca Bogdánfi bástya) eszközölhetők, ugyanitt s ugyanezen napok délutánjain 3 — 6-ig tartatnak a felvételi javító és pótvizsgálatok is. Az 1-5-ös osztályba 10 — 13 éves növendékek vétetnek föl, a kik az elemi 4 osztályt jó sikerrel végezték, vagy a tartandó felvételi vizsgán a kellő alapot kimutatni képesek lesznek. Azoknak a

Jellemvonások.

Nem egy van, ki köztünk magát nagyra tartja,
Pedig Sehonnából jött ő, vagy az atyja.

S addig fireg-forog, míg ur lesz közöttünk,
Végre fitymál, hogy mi szolgálunk születünk.

De Bruder azt mégis jó lesz megfontolnod,
Hogy ezért a honért a mi vértünk omlott.

Hogy itt hányni-vetni magát kissé szégyen,
S ha rajtnak elődik, bár tenné szerényen.

És jó lenne, hogyha arra is figyelne,
Hogy magyar kenyéren magyar lenne nyelve.

Ez a nyelv minekünk édes, kedves, drága,
S nem szoptatott minket Lerchenfeld, sem Prága.

Eleget hallottunk idegen beszédet,
Mig a nyomás alatt magyar szívünk vértett.

Végre Attila és Árpád nyelvén szóljunk,
Kérjük! S tán nem várják, hogy megparancsoljunk.

TÁRCZA.

Emlék- és közmondatok.

Rimekbe füzte és közli

Bálint Gyula.

XXVII.

1.

Némely embert, távolról szemlélve,
Fölvilágosult főnek képzeltek,
S csak midőn eljutott közlebe,
Látjátok, mily közönséges lélek.

2.

Lépcsőzetes ez a világ,
Nyűszgünk azon — ki lejt, ki hág.

3.

Adás, vevés — mond egy tanácsadó —
Jó barátok közé sohasem való.

4.

Ha egyszer balsorsod nyakon ragadott,
Akkor aztán rángathatod magadot.

5.

A barátúhát könnyen felültheted,
De nem a hozzá való természetet.

6.

Bölcs ember ha fedd, nem a multért boszul,
Célja csak — jövőre lenni orvosul.

7.

Hiu törekvéssel keresnétek
Eredetiséghez — mintaképet.

8.

A tudomány s tiszta erkölcs nemesít,
De jelet nem piros orron keresik.

9.

Magasztalás, hízeltkedés,
Csuszás-mászás — sokat érnek;
De ott minden tömjén kevés,
Hol a szívhez szól önérdék.

10.

A rágalomnak hegyes fulánkja
Az erény pajzsát is általjárja.

11.

Ősi nemes vérről szép birni, de szebb az erény-
nyel.

12.

Hízeltő is, hü barát is elélett
Igaz ember egy fogással nem lehet.

tanulóknak, a kik intézetünk felsőbb osztálya bármelyikébe más intézetekből kívánnak átlépni, mindenesetre felvételi vizsgát kell állaniok. Tandij: városiaktól egy félre 2, a vidékiektől 6 ft. o. é. Uj tanulók beiratási díja 1 f. o. é; a felvételi vizsga díja is ugyanennyi. Ezeket jelentve, tisztelettel felkérem a t. szülőket s illetőleg gyámokat, szíveskedjenek gyermekeikkel vagy gyámoltjaikkal személyesen jelenni meg a beíratásra, s ha lehet, szíveskedjenek ez alkalommal a beíratandók keresztlevelét is magukkal hozni. Kolozsvárt, 1873. szeptember 11-én.

Váradi Károly,
igazgató tanár.

— **A debreczeni „Rákóczy-harang”** újraöntése után visszaérkezett Debreczenbe. A harangot mely kis kerekű szekeren állott, a vasuti indóháztól előbb lovakkal akarták bevonatni, de a nép két oldalt hosszú köteleket erősített a szekér oldalaihoz; vagy 300–400 ember belefogódzott s így húzták be monhatlan lelkesedés közt „az öreg Rákóczy”-t a nagytemplom elé. Az egész piac el volt lepve emberekkel, kik az „öreg harang” üdözletére sereglettek össze.

— **Elsülyedt hajó roncsai** tűntek fel Dunafoldvárnál az egyik zátonyon. A mostani alacsony vízállás mellett halászkok akadtak rá. A hajóban 18–20 fontos kartács ürgyölkre is találtak. Azt vélik, hogy ezeket alkalmasint a péterváradir erődbe akarták szállítani, még pedig az 1848. idők előtt, mert ily nagyobb jármű elsülyesedése ott nem emlékezik.

— **Károly Todor bajor herceg** királyné ő felségének fivére közelebb egy orvosi művet írt, melyről a szaktudósok is nagy elismeréssel nyilatkoznak.

Biasini szállodájába Kolozsvárt

1873-dik szeptember 15-dikétől következő az szabály fog életbe lépni; a mely olcsó árakra a t. cz. utazó közönség részvétét felkérjük:

Egy kettős szoba utczára két ágygyal együtt 1 ft 80 kr.

Egy egyes utca első emeleti szoba egy ágygyal 90 kr.

Egy egyes nagyobb emeleti udvar szoba ágygyal 70 kr.

Egy földszinti szoba és emeleti kisebb ágyasztól 60 kr.

Egy külön ágy naponta 20 kr.

1 szál milly gyertya 12 kr.

1 portió fa, melylyel háromszor lehet befutni, 15 darab, 15 kr.

Bérszolgá egy rendbeli gunya és csizma tisztításért 10 kr.

Bérszolgá egy comissio tételért 10 kr.

1 adag fehér kávé szobába 2 kilivel 24 kr.

1 ebéd, négy féle szobába felszolgálva 80 kr.

1 ebéd 5 féle szobába felszolgálva 1 ft

1 port. széna vagy szalma egész éven keresztül 8 kr.

1 véka zab egész éven keresztül 70 kr.

Négy istálló 40 lóraáll az utazó közönség rendelkezésére és istálló pénz külön nem számítatik.

— Minden vasuti vonat érkezésénél a szálloda salon omnibussai az utazókat behozzák, és az induló vonatokra kiviszik kisebb kézi podgyászszal együtt 20 kr-ért. — Az étteremben valamint a szobákba a legjobb ízű ételeket és tiszta italokat bérli Drágos Lázár jóhírű konyhája és pinczéje, étlap

szerint határozott ócsó árban szolgáltatja ki, minden idő tájban. — A szállodába egy kényelmes kocsi négy jó lóval áll rendelkezésre, melylyel egy városban, valamint utba minden irányban, s minden időtájban utaztatni, s a gyorsutazási irodában megrendelhetni.

Biasini szállodából a gyorskocsik Szamosújvár és Deésre naponta kétszer indulnak reggeli 7 és délutáni 3 órakor.

Kolozsvárról Beszterozére naponta reggeli 7 órakor.

Kolozsvárról Beszterozéig vagy vissza 30 font szabad podgyászszal mértöldenkint I. osztálylyal 40 kr. számítatik.

Azon t. cz. utasok, kik a korán reggeli vonatot akarják használni, kéretnek estve a kapussal tudatni, hogy kellő időben felkeltesse. Biztossággal elmondhatni, hogy ezen Kolozsvárt első, legnagyobb és legrégebb jó hírű szálloda, melynek 50 kényelmes vendégszobái kényelmesen és tisztán butorozva, gyors és jó szolgálattal, s még soha a jelenlegi viszonyoknál fogva egy szállodába sem tapasztalt olcsó árakkal a t. cz. utazó közönség megelégedését kinyerendi, mert a tulajdonosnak jel-szava: **„nagy forgalom kevés haszonnal.”**

Végül a t. cz. utazó közönségnek eddigi partfogásáért hálás köszönetünk kifejezése mellett jól berendezett gyorsutazásunkat, s meglepő olcsó szállodánkat továbbra is tisztelettel ajánljuk, s kérjük árszállításunkat rokonaik és ismerőseik között is terjeszteni.

Kelt Kolozsvárt, szept. 9-kén. 1873.

Biasini szálloda tulajdonosa.

Távíratí tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 10-ről. 1873 % metaliques 69.20. nemzeti kölcsön 73.20. 1860-diki államkölcsön 99.25 Bankrészvények 9.68 Hitelrészvények 237.— London 111.90. Ezüst 106.25. Cs. kir. arany 5.42.— 20 frankos arany 8.95.— Földtehermentesítési kötvények: Magyar 76. 75. Temesi 74.50. Erdélyi 76.—. Horv. Szlavin. 76.—

Nyiltér.

[58—60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

ugyszinte hugycsőszűköléseket, magömléseket gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő Sándor János.

Pályázat.

A Naszdóvidékbe kebelezett **O-Rad-na** mezővárosban — az itteni bányásznap által fentartott, felekezett nélküli — népis-kola tanítói állomása üresedésbe jött, a melyre ezenel pályázat nyitatik.

Évi illetmény: 160 ft, 6 bécsi öl tűzifa, 7 1/2 mérő buza, minden gyermektől havonként 5 1/2 kr tandij, szabad szállás.

Pályázni kívánó — **állami képezdékben kiképezett s okleveles** — tanítók folyamodványukat a szükséges okmányokkal fűszerve — jelen pályázati hirdetménynek első közzétételétől számítandó **2 hét alatt** — a radnai bányász iskolaszék elnökségéhez intézve, adják be.

Figyelemztetnek pályázni kívánók, hogy az oktatási nyelv a magyar; de megkívántatik, hogy a tanító a német nyelvet is tudja tanítani.

A leendő tanítónak kiállítás nyújtatik arra, hogy fizetése — a folyamában levő feltételekkel — a törvényszabta mennyiségre fog emeltetni.

O-Radnán, 1873 szept. 6-án
Mialovich Győző
iskolaszéki elnök.

Sz. 14214 1873. 921 2—3

Hirdetmény.

Melyel közhírré tétetik hogy a Válasz-uton föllállított és esetlegesen onnét Pánczélesek községébe átteendő dohány nagy tözsdei állomás, melynek évenkénti dohány áru forgalma 300.10 ftot tesz, nyilvános versenyutján írásbeli ajánlatok beadása mellett az az alkalmasnak találandó vállalkozának fog átadatni.

A szabályszerűleg kiállított 50 kr. bélyeggel ellátott bépecsételt írásbeli ajánlatok 1871 évi **október hó 13-án** délelőtti 12 óráig a kolozsvári m. k. pénzügyigazgatóság elnökséghez benyújtandó. Az ajánlatban határozottan kinyilatkozandó hogy a vállalkozó vajon a dodohány vagy tözsdét vagy Válaszut vagy Pánczélesek községében kívánja-e kezelni. A további feltételek ezen m. k. pénzügyigazgatóság kiadó hivatalánál valamint a sz. Ujvári pénzügyi biztosságnál megtekinthetők.

Kolozsvárt 1873 szeptember 4-én.

915 2—4

Világkiállítás Bécsben 1873.

Haladási érem.

Egyetlen odatélt érem e legmagasabb osztályban

kézi és járgany-cséplogépeknek, élésvágó-gépeknek.

Mintagépek vásároltattak a berlini szt.-pétervári és petrowskoje-moskam gazdasági muzeumok számára.

Arjegyzékek kívánatra bérmentesen küldetnek meg.

(H. 2013. M. h m.)

Lanz Henrik Mannheimban.

911 4—8

Jelentés.

Az eddig legjobbnak és legsikeresebbnek ismert Cholera ellen való szer

Dr. Miller véd-balzsama.

Ez a balzsam, melyet Bécsben törvényesen vegytanilag megvizsgáltak, már három cholera-járvány alatt bizonyult be jónak s nem volna szabad e jeles védszernek, rohamok esetében legelső szerül, különösen vidéken, egyetlen háztartásban is hiányoznia.

Egy nagy üveg ára használati utasítással 1 ft. 50 kr. kis üvegé 80 kr.

Mindig valódi minőségben kapható: **Kolozsvárt Binder K. gyógyszerésznél; Aradon Tones és társa, valamint Princz W. S.-nél; Szászvároson Reckert K. Barrothon Lebitzky M. gyógyszer.-nél; Beszterczén Kelp F.-nél; Gy.-Fehérvárt Boos C. és Fröhlich gyógyszer. Csikszerezén Leitch F.; Deésen Krémer S.; Fogarásban Steinberg J. gyógy. Gy.-Ditróban Szathmáry J. gyógy. Gy.-Sz.-Miklóson Fröhlich A. gyógyszer. Szebenben Sill M. Kézdi-Vásárhelyt Lukács F.; Kovásznán Mehlik és Imre, Brassóban Stenner F., Jekelius és Kugler E. gyógyszerészeknél; továbbá Duchain J. Galz J. és Mantsu T. kereskedőknél; M.-Vásárhelyt Bucher M. Megydesen Heinz A. gyógyszer. N.-Enyeden Horváth F. Szamosújvárt Csauz Jánosnál, Temesvárt Gassner k. lottógyűjtőnél, Segesvárt Teutsch J. B.-nél, S.-Sz.-Györgyön Schottig és társánál, Sz.-Régenben Dietrich S.-nél.**

Miller J. gyógyszerész, raktára Heilichlechnamsgasse 105 sz. Brassóban.

913 3—3

Sz. 27483—1873.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré tétetik, hogy Csik-Szerdán a dohány nagy tözsdei állomás, melynek évenkénti dohány áru forgalma 46.144 forintot teszen, nyilvános verseny utján írásbeli ajánlatok beadása mellett az arra alkalmasnak találandó vállalkozónak fog átadatni.

A szabályszerűleg kiállított 50 kr. bélyeggel ellátott bépecsételt írásbeli ajánlatok 1873 **október hó 6-án** déli 12 óráig a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság elnökségéhez benyújtandók.

A további feltételek ezen m. kir. p.-ü. igazgatóság kiadó hivatalánál, valamint a csik-szépvtzi m. kir. pénzügyi biztosságnál megtekinthetők.

Kolozsvárt 1873 augusztus 27-én.

905 9—*

Birtok eladás.

Ns. Alsófehérmegye kis-enyedi járásában fekvő Hosszutelke (Dorstadt) községében egy 600 holdból álló birtok hozzártartozó épületekkel együtt több évekre haszonbérbe vagy esetleg örök áron eladó. — Értekezhetni Nagy-Enyedre F. M. betű alatt címzett levelek által.

5724 1873. 923 1—3

Árverezési hirdetmény.

A medgyesi kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, hogy néhai IszajBogdán hagyatékához tartozó az erzsebétvárosi 338 számú telekjegyzőkönyvben 848 és 849 hr. sz. a. foglalt belső épületes laktelek és kert, egy szintén az 1129 hr. számú szántó az összes örökösök kívánsága s a gyámhatóság jóváhagyása folytán folyó év **október hó 1. napján d. e. 9 órakor** Erzsebétvárosában közárverezés útján örök áron el fognak adatni.

Az árverezési feltételek nevezetesb pontjai a következők u. m.
1. a belső telek és lakház kikiáltási ára 4000 ft.
2. a szántó kikiáltási ára 31 ft 57 kr.
3. az árverezni szándékozó köteles a fenti kikiáltási árnak 10% bánatpénz-képen letenni.
4. a szántó árát köteles vevő azonnalkézp énzben lefizetni.
5. a lakház vételárának 1/3 részét köteles vevő szintén azonnal lefizetni, a más 2/3 pedig az árverezés napjától számítandó egy év alatt a lefizetésig járó 6% kamatjával együtt. Az erzsebétvárosi k. járásbíróság irodájában megtekinthetők, a melyek azonban az árverezés alkalmával felfognak olvastatni.
Medgyes 1873 august. 25-én.

A kir. törvényszék.

Fogfájást

egy családnál sem volna szabad hiányoznia.

Valódi minőségben 35 és 70 kros üvegekben kapható az egyedüli raktárakban **Kolozsvárt: Binder Károly** a sz.-háromsághoz címzett gyógyszerteráiban.

Beszterczén: Dietrich és Fleischernél.

Gy.-Fehérvárt: Bíró M.-nál.

Brassóban: Jekelius A.-nál.

M.-Vásárhelyt: Bucher Miksánál.

N.-Bányán: Haracsek J.-nél.

N.-Sajon: Milde A. orvosnál.

Budán: Wlassek Ed. gyógyszerésznél.

Pesten: Török J.

N.-Szebenben: Thalmayer és társánál.

Sz.-Régenben: Leonhardt S. és J.-nél.

Segesvárt: Teutsch J. B.-nél.

Déván: Rosnyák A.-nál; Nagy-Enyeden: Horváth Ferencznél.

673 2—3

Dr. Popp J. G.

Anatherin szájvizének

megvizsgálása folytán

Oppolzer tanár úr által, Rector magnif. a cs. kir. klinika tanára Bécsben, szász kir. udvari tanácsos, sat.

az minden száj- és fogbetegség ellen ajánlandónak találtatott, s a bécsi cs. kir. klinikán rendelik. — Hasonlóképpen más városok legtekintélyesebb orvosai és tanárai által a fogak tisztítására és fenn-tartására ajánltatik.

A fogak s a foghús

ezer meg ezer tapasztalat, s főgyasztók és szakértők bírálatá, szerint.

Dr. Popp J. G. cs. k. udv. fogorvos

Anatherin fogpépe

által, Bécsben Stadt, Bognergasse Nr. 2, legkényelmesebben s a legbiztosabban tartatnak fenn; e pép gyorsabban és biztosabban tisztít, mint az eddig ismert és használt szerek, a nélkül, hogy a fogzománczot megtámadná, s időnként erősítőleg hat, minden roszbűzű szagot ellávoit a szájból s az egész szájüregeknek igen jótékony frisseséget kölcsönöz. Csekély kisméret is elég ezen jó készlet valóságos hasznosságának bebizonyítására.

Raktárok: Kolozsvárt **Binder J., dr Hintz Gy., Engel J. és Wolff** gyógyszerészek és **Karváz J. Tordán: Wolff** gyógyszer. Deésen: **Krémer Sámuel és Both** gyógyszer. Déván: **Bosniaki és Gergely s Lengyel** gyógyszer. Medgyesen: **Folbert** gyógyszer. N.-Enyeden: **Obert J.** gyógyszerész. M.-Vásárhelyt: **Fogarasy D.** Szász-Városon: **Leonhardt. Sz.-Régenben: Traugot és Wachner.** Zihalon: **Weisz** gyógyszer. Szilágy-Somlyón: **R. Tarsa Ign.** Szamosújvárt: **Placsin-tár és fia** gyógyszer. Bethlenben: **Kernárdi** gyógyszer. B.-Hunyadon: **Holczér** gyógyszer. Tekében: **Wagner** gyógyszer. Gy. Fehérvárt: **Bíró M.** gyógy. és **Csiky K.** Balászfalván: **C. Schieszl** gyógyszer. Bőszörményben: **Lányi J.** gyógyszer. N.-Bányán: **Papp** gyógyszer. Nagy-Károlyban: **Jellinek** gyógyszer. Szinyér-Váralján: **Cerber** gyógyszer. N.-Szebenben: **Sill Mih., Müller** gyógyszer. **Zöhrer, Steiner.** Brassóban: **Fabik** gyógyszer. **Jekelius** gyógyszer. Segesvárt: **Teutsch J. B. Misselbacher.** Beszterczén: **Dietrich és Fleisch** Tergovits **Ed. Nussbeck, Textoris G. M.** Gy.-Sz.-Miklós: **Mikó M.** Sz.-Udvárhelyt: **Beczási Ern. Temmer E.** Brassóban: **v. Müller** gyógyszer. uraknál.

E HÓ FOLYTÁN OKVETLENUL MEG FOG JELENNI AZ „UJ VILÁG” czimű nagy naptár az 1874-ik évre.

SZERKESZTETTÉK:
Léczfalvi B. LÁSZLÓ és HORI BÉLA.

Tartalom: I. Szépirodalmi rész. Dal az ingről. Hood Tamástól, fordította: Hegedűs Sándor; Liba-phantasiák, humoreszk; Temetés után: Léczfalvi B. László; Szerencse le: T. Nagy Imre; Munkás meséje: Simó Gáza; Magántanítás: Hori Farkas; Bőjt a törököknél; Szerencse szeszélyei közli: T. K. A szeretet hatalma: V. Rajka Teréz; Nőemancipációról: Hory Béla; A pillangó dalokból: Dalmadi Győző; Hadak útja: (hun monda) Hegedűs István; Egy éj a zárdában, francziából: H. B.; Péter Itcze: Kerekes Sámuel; Tettvágytól néha: Hori Béla; Mészáros Lázár életéből: V. —; Egy hős ifjuról: Benedek Aladár; Tilos csók száz szem előtt: Hori Farkas; Hamis, hazug: Szabó Sándor; A czimék, szemelvény Wéber „Democritus”-ából; Egy érdekes házasság; Egék leánya, tünde képzetek: Sáni Lajos; Természet krónikájából: Léczfalvi B. László; Szépiítő szerpek: V. E.; Két érzélem: B. Kemény Endre; Egy román költői alak: Moldován Gergely; Koldus jogtudor; Kristály vizű. . . Moldován Gergelytől; Ismeretlen pályatárs: Berényi Gusztáv; Rosseau, nőemancipációról: Salamon Antal; Család és állam: Hegedűs Sándor; Lelkiismeret; Jőj szívemre: Murányi Sándor.

II. Mezőgazdáknek, bortenyésztőknek. Nélkülözhetlen tudni valók a vető magról. Öt névtelen közlemény egy elősmert jeles gazdásztól Gabna üszög; Rozsda; Szükséges tudni valók a szecskáról; Mikor és hogyan kapáljunk? Ujabb észleletek a juhtenyésztés köréből; Irányelvek a marhatenyésztés tárgyában; Jó tanácsok a jégkárosultak számára: Erdélyi Károly; A trágýáról.

III. A méhészeknek: A közönséges méhészet alapelve: Szentgyörgyi József.

IV. Szőlő termelőknek. A szőlő szaporításról: P. . . ; A szőlő betegségeiről: K. . . y.

V. A gyümölcsfa tenyésztőknek. Jelinek-féle gyümölcsfa tenyésztésről; Jelinek metszési rendszere: Mártonffy M.

VI. Vegyes. Észrevételek a szürettről; Miért kell kapálni? V. S.; A nagy szilva leírása és annak értékesítése: Schnabel Gyula; Nézetek a trágýáról.

VII. Mindenkinek: Az eczetről és annak hamisításáról: Léczfalvi B. László; Vizhatlan mész mindkét néme: Dr. Wöhler; Mastic cement: Dr. Ramelsberg; A tintákról; többféle fekete tinta készítés módja, Sympathetikus jegyző, Baconnos féle réz és ezüst jegyző, elenyészhetetlen vörös tinták: Dr. Holley és más tudósok után; A pezsgő bor készítése: Dr. Schödler szerint; Ürmös bor készítése: (K. . . y). Liszt hamisítása és próbájáról: Dr. J. A. Stockhard után; Bor hamisítása és próbája; Tej, tejföl hamisítása és próbája; Cognac készítése és hamisítása; A fa tartósságára van-e befolyással a vágás ideje? A tyukokról.

VIII. Vegyes. 1) A háztartás. 2) Gazdászat, kertészet, baromtenyésztés. 3) Tűzművészet kedvelőinek. E rovat összesen **kilenczvennégy kitűnő, és a gyakorlati életbe vágó czikkecskét tartalmaz.**

Miután az ily dúz tartalommal szerkesztett „UJ VILÁG” naptár csak 2000 példányban nyomatik, a kik meg akarják azt szerezní, méltóztassanak alólírtnál mielőbb megrendelni.

Megrendelési ár csak 80 kr.

KERESZTESI PÁL,

„Uj Világ” naptár kiadója.